

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

In Cap. Veniens 15.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

Ex eodem fonte & illud promanat, ut si metus suapte naturâ, vel etiam ab alio inferatur, veluti in eo, qui in articulo mortis constitutus matrimonium contrahit cum concubina sua, aliâ non contractus: vel si te de vi hostium vel latro- num defendi aut liberavi, & idcirco aliquid â te accepi, vel matrimonium contraxi: nam utrum- que valet, propterea quod hic metus non ab al- tero contrahentium inferatur, sed â Deo, si ve ab alio rectio immittitur, *per text. in l. Metum 9 § sed licet D. De eo quod metus causa* Idem accidere vide- mus in voto religionis emisso ab eo, qui in despe- ratione vitæ constitutus est: neque enim hoc vo- tum irritatur propter imminentem mortem,

c. Sicut nobis 7. supra De regularibus.

Et hæc hæcenus de libertate consensu matri- monialis, quæ latius persequitur Covarr. d. p. 2. cap. 3. § 4.

Cæterum ad speciem textus nostri redeundo, summus Pontifex hoc Cap. mandat Episcopo Pa- piensi, ut puellam, de cujus matrimonio disputa- batur, loco honesto & tuto constituat, ne ipsi vis inferatur. Ex quo Glossa & Buttrius hic hanc sen- tentiam erunt, quod ad Judicem causæ spectet, providere, ut litigantes loco tuto sint, ne qua vis inter eos oriatur; alioqui, ut rectè addit Glos. posse ab eo appellari, si scilicet requisitus hoc non fa- ceret, *per textum in c. Exparte 47 sup. De appellat.*

In Cap. Veniens 15.

SUMMARI A.

1. Sponsalia de futuro secuta copula transeunt in ma- trimonium.
2. Sponsalia per subsequens matrimonium cum alia ipso jure dissolvuntur.

TRia ex hoc Capite discimus. Primum est, quod sponsalia de futuro secuta copulâ cum sponsa transeant in matrimonium. Se- cus, si præcesserit copula, etiam si ex ea nata sit proles, *per hunc text. nostr. & latius à me explicabitur, favente Deo, ad cap. 13 qui sedem 10 inf. eod. ubi & hujus rei rationem reddam.*

Alterum est, quod sponsalia per subsequens matrimonium cum alia ipso jure dissolvantur,

etiam si sponsalia jurata fuerint, *c. Sicut 22. & c. S. inter 31. hoc tit.* idque propter fortius vinculum, quod matrimonio inest. In matrimonio siquidem traditio corporum tacite intervenit, quod non est in sponsalibus, quæ tantum repromissionem futuri matrimonii continent, *l. 1. D. De sponsalib. fa- cit text. in l. Quoties 15. C. De rei vindicat.* Ut hinc quoque notandum sit, matrimonium etiam à perjuro contractum valere, sicut & ab excom- municato, *c. Significasti & ibi Panorm. inf. De eo qui duxit in matrimon.*

Tertium est, quod matrimonium justo metu contractum sit ipso jure nullum, etiam si contra- hens culpâ suâ in hunc metum inciderit, quem- admodum supra cap. proximo à me explicatum est.

In Cap. Commissum 16.

SUMMARI A.

1. Qui juravit cum aliqua contrahere, si velit deinde Religionem ingredi, debet prius contrahere.
2. Privata lex est Spiritus Sancti instinctus.
3. Posthumi Cujaciani auct. ritus exaggeratur.

Species facti hæc proponitur. Cum quidam post sponsalia contracta jurejurando pro- misisset sponsæ suæ se intra biennium con- tracturum cum eadem matrimonium, sed is po- stea ductus privitâ lege (* ita enim loquitur tex- tus noster, per privitam legem intelligens instin-

ctum Spiritus Sancti, *can. fin. xix. quæst. 2. & cap. Licet 8. sup. De regularib.*) ad frugem melioris vitæ transire suspicaret, id est, cogitaret de monastica vita suscipienda; consultus eâ de re S. Pont. re- scribit hoc cap. nostro, quod tutius sit, ut prius matrimonium contrahat, propter juramenti re- ligationem. Deinde si ita ei visum fuerit, monasti- cam vitam ingrediatur; hæc tamen ad eâ clau- sula, dummodò copula post sponsalia non inter- cesserit cum sponsa. Quæ clausula eò pertinet, ut, si copula intervenerit, ipse religionem mona- sticam ingredi non possit invita sponsa, cum qua propter huiusmodi copulam censetur